

Информация относно управлението на риска на НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5”, подлежаща на разкриване съгласно изискванията на чл. 166, ал. 9 във връзка с чл. 43, ал. 1 от Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

„ДСК Управление на активи” АД (УД) е лицензирано управляващо дружество, което притежава Разрешение да организира и управлява НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5” (Фонда), издадено на основание Решение № 574-НИФ/ 10.08.2021 г. на КФН и Решение № 996-НИФ/ 06.11.2023 г. на КФН. УД спазва Правила за оценка и управление на риска, приети съгласно чл. 189 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и одобрени от КФН с Решение № 997-НИФ/ 06.11.2023 г., които определят основно:

- ✓ Организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска;
- ✓ Правилата и процедурите за идентифициране, измерване, анализ и управление на отделните видове рискове в краткосрочен и в дългосрочен план;
- ✓ Счетоводните и административни процедури по управление на риска;
- ✓ Правилата за отчетност и процедурите при установяване на нарушения на Правилата за управление на риска.

Във връзка с управлението на ликвидността, дружеството прилага Правила за поддържане и управление на ликвидността на национален договорен фонд „ДСК Стабилност-Европейски акции 5”, приети съгласно чл. 165, ал.3 от Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (Наредба № 44), определящи:

- ✓ Организацията, правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, както и отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността на Фонда;
- ✓ Основните методи и принципи за поддържане и управление на ликвидността;
- ✓ Размера на минималните ликвидни средства на Фонда;
- ✓ Изискванията за структурата на активите и пасивите на Фонда.

1. Цели и политика на НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5” във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск

1.1 Политики и процедури за управление на различните видове рискове.

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите на фонда при отчитане на рисковия му профил,

НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5” е с нисък до умерен рисков профил. Активите, в които инвестира Фонда, са подробно описани в Проспекта и Правилата на Фонда. Основните цели на УД във връзка с управлението на риска са:

- ✓ Поддържане на ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на Фонда;
- ✓ Достигане на ефективност при хеджирането;
- ✓ Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при нисък до умерен риск);

ДСК Стабилност-Европейски акции 5

- ✓ Защита на правата и интересите на притежателите на дялове на НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5”;
- ✓ Изпълнение и спазване на изискванията за ликвидност съгласно законовите и вътрешни разпоредби;
- ✓ Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5”

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5” инвестира, са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск и риск от концентрация.

Основният риск, свързан с дейностите, процедурите и системите на управляващото дружество, който може да се отрази на Фонда, е операционният риск.

1.1.1. Пазарен риск

Лихвен риск

Рискът от намаляване на стойността на инвестициите в дългови финансови инструменти поради изменение на нивото на лихвените равнища. УД измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на даден финансов инструмент към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всеки финансов инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Валутен риск

Позициите на Фонда във финансови инструменти или депозити, деноминирани във валута, различна от лев и евро, са изложени на валутен риск, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото. УД ежедневното измерва валутния риск чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото. При необходимост УД хеджира позициите във валута, различна от лева и евро, чрез валутни фючърси, форуърди, опции или подходящи ETF фондове.

Ценови риск

УД управлява ценовия риск като измерва и анализира получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на финансови инструменти количествени методи:

1. историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;
3. при невъзможност за прилагане на т. 1. и т. 2 УД използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените финансови инструменти като заместител при цялостния анализ на портфейлите. Показателите по горните точки се изчисляват ежедневно.

Обща рискова експозиция(за деривативни финансови инструменти)

В съответствие с Правилата за оценка и управление на риска на Фонда, УД може да сключва от негово име сделки с деривативни финансови инструменти:

- с инвестиционна цел, съобразно инвестиционната политика и рисковия профил на Фонда, определени в правилата му;
- с цел управление на риска-за хеджиране на пазарен и кредитен риск.

С цел управление на риска, свързан с позициите на Фонда в деривативни инструменти, се изчислява обща рискова експозиция по метода на поетите задължения, като винаги се спазва

ДСК Стабилност-Европейски акции 5

ограничението тя да не надвишава нетната стойност на активите на Фонда, както и ограниченията за концентрация посочени в Наредба №44.

1.1.2 Кредитен риск

Експозициите на Фонда в облигации и банкови депозити са изложени на кредитен риск.

Контрагентен риск

Рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки се оценява посредством анализ на кредитоспособността на контрагентите по тези сделки. Експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно.

Сетълмент риск

Рискът, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като Фонда е изпълнил задълженията по дадени сделки към даден контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки на Фонда с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

Инвестиционен кредитен риск

Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на дълговия инструмент. УД оценява и управлява този риск посредством качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети на емитента, капиталовата структура на емитента, обезпечението на емисията и кредитния рейтинг (репутацията) на емитента, както и диверсификация на портфейла от облигации.

При управлението на кредитния риск, УД има за цел да постигне високо качество на портфейла на Фонда от облигации чрез извършване на посочения по-горе анализ, както и да минимизира риска от неизпълнение на сключваните от него сделки.

1.1.3 Ликвиден риск

Управляваните от УД активи на Фонда са носители на ликвиден риск, определящ се от пазарното търсене на инвестиционните инструменти и проявяващ се като реализиране на загуби поради невъзможност да се продадат на стойност, близка до справедливата, при нужда от ликвидни средства за покриване на краткосрочни задължения. Управлението на ликвидността на Фонда се извършва посредством ежедневно следене и анализ на структурата на активите и пасивите по видове и матуритет; ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци; поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на фонда; разработване на краткосрочна и дългосрочна парична политика на Фонда; разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.

При управлението на ликвидния риск, основната цел, която УД следва е осигуряването на постоянна възможност на фонда да посреща задълженията си и предотвратяване настъпването на ликвидна криза.

Ограничаване негативното влияние на тези фактори се постига с активно управление на средствата чрез оптимизиране на срочната структура на портфейла от облигации и диверсификация на инвестиционния портфейл като цяло.

1.1.4 Риск от концентрация

Рискът от намаляване стойността на управлявания от УД портфейл на Фонда поради неправилна диверсификация на експозициите към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област и др. За целта на управлението на риска от концентрация, УД приема лимити за сделки, като следи ежедневно изпълнението на поставените лимити и законовите инвестиционни ограничения съгласно изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44. Всяко преминаване на лимитите се документира от отдела за управление на риска и се докладва на управителния орган на УД за предприемане на коригиращи действия.

1.1.5 Операционен риск

Основната цел на УД „ДСК Управление на активи” АД при управлението на операционния риск е избягването на вероятността от загуби както за Управляващото дружество, така и за Фонда в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури, грешки на длъжностни лица или от вътрешни и външни събития. Процесът на управление на този риск включва ясно дефиниране на правата и задълженията на служителите в Правилата за вътрешната организация и вътрешния контрол на „ДСК Управление на активи” АД, както и други мерки, подробно описани в Правилата за управление на риска. Управляващото дружество следи за нивото на оперативния си риск ежедневно, като поддържа база данни със събития от оперативен характер и анализира риска по два показателя – честота на възникване и степен на въздействие.

1.2 Структура и организация на звеното за управление на риска

УД „ДСК Управление на активи” АД разполага със самостоятелно обособен отдел по управление на риска, който функционира независимо от другите отдели в УД, и изпълнява следните функции:

1. Разработва и прилага системата за управление на риска на Фонда;
2. Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Фонда, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.
4. Консултира управителния орган на Управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на Фонда.
5. Докладва редовно пред управителния орган на Управляващото дружество и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:
 - а) съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен управлявания от него Фонда и одобрените рискови профили на този Фонда;
 - б) съответствието на Фонда с вътрешната им система за ограничаване на риска;
 - в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;
6. Докладва редовно пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия.
7. Извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.
8. Представя на УС и на НС на Управляващото дружество до 30-о число на месеца, следващ тримесечието, доклад за състоянието на пазарния и ликвидния риск, свързан с портфейла на Фонда.

1.3 Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска.

Отдел „Управление на риска“ изготвя отчети за рисковите експозиции, включващи оценка на основните рискове. За оценка и управлението на основните видове риск, отделът използва следните методи: метода на дюрацията (лихвен риск); историческа волатилност на валутния курс (валутен риск); историческа волатилност на финансовите инструменти измерена чрез стандартно отклонение (ценови риск); метода на поетите задължения (обща рискова експозиция свързана с притежаваните деривативни финансови инструменти); анализ на структурата на актива и пасива по видове и матуритет, ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци, поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на дружеството (ликвиден риск); качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети, капиталовата структура, репутацията на емитента и обезпечението на емисията, диверсификация на портфейла от облигации (кредитен риск); ежедневно наблюдение и контрол на размера на отделните експозиции в съответствие с изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44 (риск от концентрация).

Рискът се оценява и управлява както на ниво отделна експозиция, така и на портфейлно ниво. Управляващото дружество извършва оценка на честотата на възникване и степента на въздействие на възникналите в миналото събития от оперативен характер, внедрява адекватни контролни процедури по отношение на всяка една дейност на дружество и оценява тяхната ефективност (операционен риск).

1.4 Политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска

„ДСК Управление на активи“ АД може да сключва сделки с деривативни финансови инструменти от името на НДФ “ДСК Стабилност-Европейски акции 5” с цел управление на риска – за хеджиране срещу пазарен и кредитен риск.

Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които Фонда инвестира с цел управление на риска, зависят от ефективността на хеджирането. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджиращия актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати са в рамките на 80-125%.

Сключването на хеджиращи сделки се извършва от отдел „Управление на портфейли“, а наблюдението на ефективността на хеджиране се осъществява от отдел „Управление на риска“.

2. Използвани методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване

Използваните от УД методи за оценка на отделните видове рискове са оповестени в т. 1 от настоящия документ.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид следните вътрешни и външни показатели: пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; количество притежавани активи от съответния вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове;

ДСК Стабилност-Европейски акции 5

размер на активите и пасивите на Фонда по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови активи и др.

Дата на провеждане на прегледите по чл. 38, ал. 1 от Наредба № 44 на КФН от Управителния съвет на „ДСК Управление на активи” АД – 08.03.2024 г., като е взет предвид доклада на ръководителя на отдел „Управление на риска“ от 28.02.2024 г.